

CREDINȚA **10** ORTODOXĂ

Despre Sfânta Liturghie

**Lucrare tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei**

Mitropolia Moldovei și Bucovinei
DOXOLOGIA
Iași, 2009

Întrebări și răspunsuri despre Sfânta Liturghie

Care este fapta și dovada cea mai înaltă prin care omul Îl cinstește și Îl preamărește pe Dumnezeu?

Dintre toate actele noastre de cult prin care Îl cinstim și Îl preamărim pe Dumnezeu, cel mai desăvârșit este sacrificiul sau jertfa.

Ce este jertfa?

Jertfa este dăruirea plină de iubire și evlavie a unui obiect în cinstea lui Dumnezeu. Prin aceasta voim să arătăm că El, ca ziditor a toate, este stăpânul tuturor lucrurilor și că noi, ca făpturi ale Lui, depindem întru totul de El. Astfel Îi recunoaștem stăpânirea și puterea și mărturisim datoria noastră de recunoștință și de iubire față de El, pentru toate câte ne-a dat.

Este veche jertfa?

Este tot atât de veche și de răspândită ca și religia însăși. Înclinația de a-L cinsti pe Dumnezeu prin jertfă este sădită chiar în firea omului; de aceea găsim jertfa în toate religiile, la toate popoarele și în toate vremurile. Aducerea de jertfă începe chiar cu primii oameni, și anume cu jertfa lui Cain și Abel, despre care ne mărturisește prima carte a Sfintei Scripturi: „Dar după un timp, Cain a adus jertfă lui Dumnezeu din roadele pământului. Și a adus și Abel din cele întâi născute ale oilor sale și din grăsimea lor” (Fc. 4,3-4).

Îndeosebi la evrei, jertfele au fost orânduite de Dumnezeu Însuși, prin Moise, care a întocmit în amănunțime atât felul sau materia jertfelor, cât și timpul și rânduiala sau chipul în care

trebuiau aduse. Acestea le găsim descrise mai ales în cartea a treia a Sfintei Scripturi, numită Levitic sau Cartea Preoților, scrisă de Moise.

Noi, creștinii, aducem jertfă lui Dumnezeu?

Da.

Care este această jertfă?

Sfânta Euharistie, adică însuși Sfântul Trup și Sânge al Domnului.

Cum se numește slujba în timpul căreia se pregătește și se aduce jertfa Sfintei Euharistii?

Sfânta Liturghie.

Cine a întemeiat Sfânta Liturghie? Sau cine ne-a învățat și ne-a poruncit să o săvârșim?

Mântuitorul Însuși.

Când și cum?

În ajunul morții Sale pe cruce, adică Joi seara, la Cina cea de Taină. Serbând atunci Paștele, împreună cu ucenicii Săi, „Iisus luând pâine și binecuvântând a frânt și a dat ucenicilor Săi, zicând: «Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu». Luând apoi paharul și mulțumind, le-a dat lor zicând: «Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă, spre iertarea păcatelor» (Matei 26,26-28; Marcu 14, 22-24; Luca 22,19-20; I Cor. 11,23-25).

În locul jertfelor Legii Vechi, pecetluite cu sânge de țapi și de viței (Ieș. 24,18), Mântuitorul întemeiază o Lege nouă sau un legământ nou între Dumnezeu și oameni, pecetluindu-l cu însuși Trupul și Sângele Său pe Golgota. Mântuitorul le dădea Sfinților Săi Apostoli, la Cină, sub forma nesângeroasă a pâinii și vinului, această jertfă pe care trebuiau să o aducă de atunci înainte Ucenicii Săi, după porunca Sa: „Aceasta să faceți întru pomenirea Mea!” (Luca 22,19 și I Cor. 11,24-25). Prin aceste

cuvinte, El îi rânduiește pe Apostolii Săi drept arhieriei sau preoți slujitori ai jertfei celei noi, întemeiate atunci de El.

Urmând porunca Domnului și Învățătorului lor iubit, Sfinții Apostoli și mai apoi ucenicii lor săvârșeau zilnic Jertfa Mântuitorului spre neîntrerupta aducere aminte de El. Ei făceau întocmai ca Domnul, Care, la Cină, înainte de a frânge și a împărți pâinea, a binecuvântat, iar când le-a întins paharul, a mulțumit (lui Dumnezeu-Tatăl) (Matei 26,27; Marcu 14,22-23; Luca 22, 17-18 și I Cor. 11,23 ș.u.). Adunându-se deci pentru rugăciune, Sfinții Apostoli și ucenicii lor mulțumeau și se rugau îndelung ca Domnul să prefacă pâinea și vinul de pe masa lor în însuși Sfântul Său Trup și Sfântul Său Sânge, cu care apoi se împărțeau. Același lucru au făcut mai târziu și urmașii sfințiți și legiuți ai Sfinților Apostoli, adică arhieriei și preoții, cărora ei le-au împărțit harul dumnezeiesc de a săvârși această Sfântă Taină.

Astfel a luat naștere o rânduială de slujbă sfântă, cunoscută la început sub diferite numiri, ca: „frângerea pâinii” (Fapte 2,42), „Masa” sau „Cina Domnului” (I Cor. 10,16), Euharistie (mulțumire). Mai pe urmă, această sfântă slujbă a primit numele de Liturghie, sub care o cunoaștem azi și care înseamnă: lucrare sau slujbă publică, obștească, rânduială, săvârșită spre folosul tuturor.

Ce este, prin urmare, Sfânta Liturghie?

Este o rânduială de sfinte rugăciuni, în timpul cărora se săvârșește și se aduce jertfa fără de sânge a Legii celei Noi, întemeiate de Mântuitorul la Cina cea de Taină și încredințată de El Sfinților Săi Apostoli, iar de aceștia, urmașilor lor sfințiți (arhieriei și preoți), pentru a fi săvârșită de-a pururea în Biserica creștină, spre pomenirea Lui și spre iertarea păcatelor membrilor Bisericii Lui.

Cine poate săvârși slujba Sfintei Liturghii?

Numai arhieriei și preoții cu hirotonie legală, adică sfințiți și așezați după rânduiala canonică a Bisericii. Cei caterisiți sau